

Raadsbrief

Behandelaar: J.J. Ruster
Emailadres: Sjako.ruster@elburg.nl

Datum: 7 januari 2021
Portefeuillehouder: H. Wessel

Zaaknummer: 118413
Bijlagen: 3

Onderwerp

Programma 'Noord-Veluwe Bereikbaar 2020-2030' (NVB)

Inleiding

Bij de totstandkoming van de Samenwerking Noord-Veluwe hebben de zeven regiogemeenten een viertal strategische onderwerpen vastgesteld, waaronder de doorstroming A28. In de jaren erna is met Regio Zwolle opgetrokken om dit op de Rijksagenda te krijgen (MIRT). Met de opname in het regeerakkoord Rutte III (2017) werd een belangrijke stap gezet, een breed MIRT-onderzoek is in 2019 afgerond waarna in februari 2020 een viertal uit te werken MIRT-pakketten is afgesproken.

In het Vervoerberaad Noord-Veluwe is afgelopen half jaar intensief gesproken over het opstellen en gezamenlijk uitvoeren van een programma Noord-Veluwe Bereikbaar (NVB) 2020-2030. In het vervoerberaad van 16 november jl. is bestuurlijk overeenstemming bereikt tussen gedeputeerde Van der Wal en de zeven portefeuillehouders Verkeer & Vervoer over opzet, uitvoering en financiering van het programma NVB. Voor de dekking van de begroting 2021 zijn door de gedeputeerde in het BO-MIRT van 26 november jl. met het ministerie van IenW afspraken gemaakt over gezamenlijke financiering van het project "mobiliteitshubs". Daarmee is een sluitende dekking van de begroting 2021 gevonden.

Inhoudelijke kernboodschap

Om een gezamenlijke uitvoering van het programma NVB vanaf 2021 te realiseren hebben de zeven colleges van BenW van de regiogemeenten Noord-Veluwe in januari gelijktijdig het programma NVB vastgesteld (bijlage 1). Ook is de programmanager NVB gemandateerd om namens de regio een formele subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland in te dienen, in lijn met de bovengenoemde bestuurlijke afspraken.

Voor de ambities, het tijdpad, financiën en dergelijke verwijzen we u naar de brochure en het programmaplan.

Argumenten voor het Programma Noord Veluwe Bereikbaar

In de afgelopen zes jaar is door de regio Noord-Veluwe hard gewerkt aan het strategisch thema bereikbaarheid A28. In het programma NVB wordt dit thema vervlochten met de doelen uit onze agenda Noord Veluwe Bereikbaar.

Samenwerken aan slimmere en duurzamere bereikbaarheid

De zeven regiogemeenten onderkennen de noodzaak en de kansen om gezamenlijk te komen tot een slimmere en duurzamere bereikbaarheid voor de regio Noord Veluwe. Het programma NVB is een gezamenlijk programma van de 7 regiogemeenten en de provincie Gelderland. De opgenomen maatregelen zijn niet in alle gevallen nieuw. Wel zijn het stuk voor stuk maatregelen die van belang zijn voor de regio als geheel en waarover we met elkaar hebben afgesproken de schouders eronder te zetten. Dat betekent dat we gezamenlijk zorgen voor de organisatie (trekkers) en financiering. Dit doen we ook als een specifiek belang voor de ene gemeente zwaarder weegt dan voor de andere en ook

wanneer er tegenstrijdige belangen zijn houden we met elkaar het regionale belang in beeld. Deze gezamenlijke regionale aanpak betekent in de praktijk dat er ook echte uitvoeringskracht achter zit en we als regio Noord-Veluwe heldere standpunten kunnen innemen richting provincie en Rijk. Hiermee is dus meer uitvoeringskracht ontwikkeld.

We werken daarbij niet alleen samen met elkaar, maar ook met aangrenzende regio's, de omliggende provincies, Rijkswaterstaat en lokale ondernemers. We laten het programma aansluiten op andere al bestaande programma's en projecten, zoals de Regionale Energie Strategie (RES), investeringen in de Kop van Veluwe, de plannen rond Veluwe-op-1 en de woonopgave voor de regio Zwolle.

Koppeling met aanpak corridor A28

Uit het MIRT A28 onderzoek kwam een drietal maatregelpakketten naar voren. De regio Noord-Veluwe heeft zich gecommitteerd aan de uitvoering van het pakket vraagbeïnvloeding. Dit pakket bevat 6 maatregelen die allemaal in een bepaalde vorm terugkomen in het programma NVB. Maar ook komt dit programma deels tegemoet aan de andere twee pakketten (gerichte inframaatregelen en een specifiek maatregelenpakket voor de regio Zwolle). Daar waar maatregelen binnen NVB raken aan deze pakketten wordt actief de samenwerking gezocht met RWS/IenW (infra) en de Regio Zwolle.

Door deze koppeling aan belangrijke ontwikkelingen is het programma NVB een belangrijke stap om de bereikbaarheid van onze regio te behouden, de doorstroming op de A28 op peil te houden, slimmere reiskeuzes te faciliteren en het reizen verder te verduurzamen. We wisten al uit 'De Kracht van Oost' en het meest recente MIRT-onderzoek dat de A28 een steeds meer bepalende rol heeft in een goed functionerend wegennetwerk. De weg verbindt de Randstad met Noord-Nederland richting Duitsland en Scandinavië. De weg vormt daarmee vanuit meerdere kanten de entree voor de regio Zwolle. De focus in dit programma ligt naast de goede doorstroming van de A28, ook in het versterken van de OV-verbindingen in onze regio. Denk bijvoorbeeld aan de belangrijke dwarsverbinding van Apeldoorn via Harderwijk naar Lelystad.

Programmatisch werken vanuit een stevige regio-organisatie

Het programma Noord Veluwe Bereikbaar is een adaptief en meerjarig integraal uitvoeringsprogramma. Door de samenhang tussen de maatregelen, de afhankelijkheid van nog te nemen besluiten en de veranderende context is het naar verwachting nodig om zowel qua planning als inhoud tussentijds bij te sturen en aan te passen.

Bij de opbouw van het programma is geredeneerd vanuit de regionale ambities en zijn deze vertaald in (sub)doelen. Hieruit volgen de drie programmalijnen, de 19 maatregelen en de bijbehorende organisatie, financiering en samenhang.

Het programma vraagt de regio een grote verscheidenheid aan rollen in te vullen. Zo moeten de bestaande projecten voortgang houden in de vorm van een pilot of realisatie. Andere projecten zitten vaak nog in de fase van financiering, nader onderzoek of volgen een intensief lobbytraject.

De regio Noord-Veluwe werkt al langere tijd samen op het vlak van bereikbaarheidsvraagstukken. De voordelen van samenwerken zijn evident. Terwijl de afzonderlijke gemeenten qua inwoneraantallen relatief klein zijn wordt gezamenlijk een bevolking van ±185.000 mensen vertegenwoordigd. Door een programma Noord-Veluwe Bereikbaar te ontwikkelen inclusief het mobiliseren van de benodigde uitvoeringskracht kan de regio flinke stappen gaan zetten. Door intensief samen te werken kunnen ervaringen en competenties door de zeven regiogemeenten worden gedeeld en beschikbaar komen voor de projecten die specifieke expertise vragen.

Concrete uitvoeringsresultaten op korte termijn

Na een lange aanlooptijd is het nu de fase van het uitvoeren en realiseren van de resultaten "op straat". Nu is er de mogelijkheid om samen met provincie Gelderland en Rijk stappen naar voren te zetten. Het programma NVB biedt daarvoor een groot aantal kansen:

1. NVB 2020-2030 richt zich op bovenlokale maatregelen/projecten die voor gehele regio NV van belang zijn, Kracht van Oost gaf enkele jaren terug aan hoe belangrijk voor de economie en bedrijvigheid op de Noord-Veluwe de ontsluiting via de A28 is en hoe sterk onze verbondenheid op het gebied van werkgelegenheid is met de ons omringende stedelijke gebieden en met de Randstad.
2. De uitvoeringskracht voor het programma is afkomstig van de 7 gemeenten, verdeeld naar beschikbare capaciteit en kennis (bijdrage in natura, prioriteit in uitvoeringskracht is

noodzakelijk); dit onderdeel wordt verder uitgewerkt in overleg met de gemeentesecretarissen, waarbij Hattem het voortouw neemt.

3. Uit de gemeentelijke begrotingen komen bijdragen voor maatregelen die per gemeente worden gerealiseerd maar dan in programma-perspectief. Hierbij kan gedacht worden aan verbetering van de fietsinfrastructuur gekoppeld aan het gemeentelijke meerjarenonderhoudsplan infra.

4. In 2021-2022 mogen de volgende zichtbare resultaten worden verwacht in de regio:

- Eerste kleinschalige infra-maatregelen op de A28 (A.1.2.)
- Spitsbuslijnen Noord-Veluwe naar perifere werkgebieden Zwolle (A.3.2)
- Afspraken en uitvoeringsacties werkgevers (alle gemeenten, grote bedrijven) (B.4.1.)
- Eerste acties duurzame logistiek bij werkgevers (B.4.2)
- Campagne verkeersveiligheid in alle gemeenten (B.4.3)
- Aanleg eerste onderdelen programma snelfietsroutes NV (B.5.1)
- Campagnes stimuleren fietsen/gebruik e-bike (B.5.2)
- Realisatie laad- en tankinfrastructuur in alle gemeenten NV (B.6.1)
- Realisatie eerste mobiliteitshubs in Harderwijk, 't Harde e.a. (C.7.1)
- Realisatie van deelmobiliteit in alle gemeenten (C.7.2)
- Input regio Noord-Veluwe in MaaS-waardige OV-concessies / realisatie hub-taxi's (C.8.1)
- Introductie parkeer-app voor vrachtwagens A28 (C.8.2)

Concrete voorbeelden van de uitvoering van de snelfietsroutes en mobiliteitshubs zijn opgenomen in bijlage 3; deze projecten kunnen begin 2021 nader worden toegelicht in de gemeenteraden.

4.1. Begroting 2021

In het programmaplan zijn de kosten geraamd die voor 2021 al in de gemeentelijke begrotingen zijn opgenomen. Onderstaande figuur geeft het overzicht:

FINANCIERING NVB 2021						
Kosten NVB	Kostendekking NVB / Programmafianciering					
	Regio NV			Provincie	I&W	
	Projectleiders (in natura)	Begrotingen (gemeenten)	Mobiliteitsfonds (bijdrage/inwoner)			
Menskracht (17 projectleiders x €16k)	€ 272.000					
Uitvoeringskosten NVB-projecten		€ 200.000	€ 170.000	€ 820.000	€ -	
Programmakosten NVB		€ 170.000				
Totaal	€ 272.000	€ 370.000	€ 170.000	€ 820.000	€ -	
€ 1.632.000			€ 812.000	€ 820.000	€ -	

Ter toelichting het volgende:

- *Programmamanagement*

De bestaande DVO voor gezamenlijke kosten wordt omgebouwd naar bekostiging van een programmamanager, kosten voor communicatie, financiën etc.

- *Projectleiders*

De projecten worden getrokken door de medewerkers vanuit de gemeenten, voor de raming is uitgegaan van 0,2 fte per project. Dit is een mooie verbinding van de gemeentelijke inzet en voor medewerkers een uitdagende klus. Dit onderdeel (sturing, verantwoording etc.) wordt uitgewerkt in

overleg met de gemeentesecretarissen. Dit zijn kosten binnen de gemeentelijke begrotingen die worden opgevoerd als gemeentelijke bijdrage (in natura).

- *Mobiliteitsfonds Noord-Veluwe*
Via een mobiliteitsfonds zullen de gezamenlijke kosten gedragen worden bijvoorbeeld voor gezamenlijk onderzoek (snelfietspad, hubs etc.) en voor gezamenlijke activiteiten (bv. de werkgeversaanpak). Hiervoor is een bijdrage opgenomen voor elke gemeente van €1 per inwoner in 2021 en € 2 per inwoner vanaf 2022. In de begrotingen van de 7 gemeenten voor 2021 zijn deze bijdragen al opgenomen. Het betreft kosten voor de gehele regio, deze zijn niet direct verbonden aan 1 gemeente en over inzet van middelen uit het mobiliteitsfonds wordt gezamenlijk besloten via het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit (zie organisatie)
- *Flexibel begroten*
De kosten voor realisatie van het programma NVB zijn meerjarig. Op dit moment is de financiering uitgewerkt voor 2021. Op basis van overleg tussen de 7 portefeuillehouders mobiliteit en de gedeputeerde is een sluitende begroting 2021 afgesproken. Daarbij is ook overeenstemming over inzet van rijksmiddelen voor mobiliteitshubs in de regio NV. Voorjaar 2021 kan op basis van de eerste ervaringen een meerjarenbegroting worden opgesteld voor de komende jaren. Daarvoor zal een specifiek voorstel aan de gemeenteraden worden voorgelegd bij de Voorjaarsnota 2021.

4.2. Financiële doorkijk vanaf 2022

Met betrekking tot de financiering van het programma vanaf 2022 is een eerste inschatting gemaakt van de benodigde bedragen om tot verdere uitvoering te komen. Een dergelijke inschatting kent een aantal onzekerheden als gevolg van ontbrekende concrete gegevens voor bijvoorbeeld de realisatie van een HOV-verbinding tussen Lelystad, Apeldoorn en Arnhem/Nijmegen, de opwaardering van station Harderwijk naar IC-status, de opwaardering van bestaande en realisatie van 'nieuwe hubs' en de aanleg van een snelfietsroute tussen Nijkerk en Zwolle. Onduidelijk is daarbij wie welke kosten voor zijn rekening neemt. De totale kosten voor deze periode worden -met inachtneming van de hiervoor gemaakte opmerkingen- geraamd op minimaal € 50 mln.+PM voor 2022-2025.

Communicatie/Burgerparticipatie

De gemeenteraden zijn in juli 2020 via een uitvoerige nieuwsbrief NVB geïnformeerd. Nu concrete vervolgstappen in beeld komen en op verdere inzet van gemeenten wordt gerekend is het goed de raden opnieuw te informeren.

Formele besluitvorming door de gemeenteraden is nu niet nodig. Vaststelling van het programma NVB is primair de bevoegdheid van het college van BenW, beschikbaar stellen van middelen voor de uitvoering van het programma NVB vanuit de 7 gemeenten is wel een verantwoordelijkheid van de gemeenteraden. Onlangs is dit vastgelegd in de begroting 2021.

In 2021 zal bij de Voorjaarsnota een voortgangsrapportage NVB en een voorstel voor het meerjarig financieel perspectief NVB 2022 e.v. opgenomen moeten worden.

Nu de besluitvorming in de 7 colleges van BenW (december 2020) rond is, willen de colleges de gemeenteraden als volgt informeren en betrekken bij de uitvoering van het programma NVB:

- Informatie aan de hand van deze raadsnotitie;
- Informatie over de voortgang van het programma NVB met periodieke nieuwsbrieven (eerstvolgende gepland in februari 2021);
- Nadere toelichting en discussies in de raadscommissie over het programma NVB en/of relevante onderdelen (voorjaar 2021); dit kan in ieder geval voor de projecten "snelfietsroutes" en "mobiliteitshubs";
- Voorstel vervolg NVB bij de Voorjaarsnota (maart-juni 2021).

Op het niveau van het programma NVB is burgerparticipatie niet van toepassing. Wel is het goed om bij de concrete uitwerking/operationalisering van de projecten de diverse stakeholders en burgers goed te betrekken. Dit zal per NVB-project invulling worden gegeven.

Externe representatie, bestuurlijk overleg en lobby is primair ondergebracht bij de trekkende portefeuillehouder (gemeente Hattem) ondersteund door de programmamanager NVB.

Vervolg

Na besluitvorming in de 7 colleges van BenW (december 2020) zijn de volgende vervolgstappen voorzien:

- Informatie aan de 7 gemeenteraden (d.m.v. deze informatienotitie);
- Verzoek namens de 7 gemeenten aan Gedeputeerde Staten Gelderland om in te stemmen met het programmaplan NVB en hiervoor subsidie/cofinanciering beschikbaar te stellen voor 2021; dit verzoek wordt namens coördinerend portefeuillehouder Auke Schipper gedaan en voorbereid door de programmamanager NVB (versturen voor de jaarwisseling)
- Besluitvorming en beschikbaar stellen cofinanciering provincie Gelderland (gepland januari 2021)
- Start van de diverse NVB-uitvoeringsprojecten onder leiding van programmamanager NVB (loopt feitelijk nu al, prioriteit vanaf jan 2021)
- Aantrekken nieuwe programmamanager NVB (Q1-2021)

Bijlagen

1. Programmaplan Noord-Veluwe Bereikbaar 2020-2030
2. Brochure programma Noord-Veluwe Bereikbaar
3. Projectinformatie "snelfietsroutes en "mobiliteitshubs"

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

ir. J.N. Rozendaal

P.W. Wanrooij